

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการนิเทศภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

The relationship between school administration in digital era and internal
supervision of schools under the secondary educational service area office
Kanchanaburi

พิชิต นามูลเพ็ง^{1*} และนิพนธ์ วรรณเวช ¹

Phichit Namunpheng^{1*} and Nipon Wonnawed ¹

Received 4 March 2026, Revised 16 March 2026, Accepted 17 March 2026

ABSTRACT

This article aimed to 1) study was to Educational Institution Administration in the Digital Era 2) Internal Supervision in Educational Institutions and 3) A Study of the Relationship between Educational Institution Administration in the Digital Era and Internal Supervision in Educational Institutions under the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi, classified by educational management areas. The sample consisted of 315 school administrators 17 and teachers 298. The samples were selected through stratified random sampling based on school size. The content validity index ranged from 0.67 to 1.00, and the reliability coefficient was 0.97. Statistics used for data analysis included percentage, mean, standard deviation, and Pearson's correlation coefficient. The level of statistical significance was set at .05.

The research results found that: 1) The results indicated that school administration was, overall, at a high level. When considering each aspect, all aspects were found to be at a high level. Ranked by mean scores from highest to lowest, they were personnel administration, academic administration, general administration, and budget administration, respectively. 2) The internal supervision conducted by school administrators and teachers was, overall, at a high level. When examined by aspect, all aspects were also at a high level. Ranked by mean scores from highest to lowest, they were the study of current conditions, problems, and needs, followed by the implementation of internal supervision, evaluation, and internal supervision planning. 3) The relationship between school administration in digital era and internal supervision of schools was found to be positively correlated at a high level, with statistical significance was set at .01.

Keywords: The Relationship, School Administration in Digital Era, Internal Supervision of School

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 2) การนิเทศภายในสถานศึกษา และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 17 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษา จำนวน 298 คน

^{1*} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ตำบลหนองบัว อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี 71190

Educational Administration, Kanchanaburi Rajabhat University, Nong Bua, Mueang Kanchanaburi, Kanchanaburi 71190, Thailand.

* Corresponding author: Tel. 08-7054-2518, E-mail address: PhichitNamunpheng@gmail.com

รวมทั้งสิ้น 315 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเที่ยงตรงของเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และมีความเชื่อมั่นที่ 0.97 สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านการบริหารงานบุคคลรองลงมาคือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารทั่วไป และด้านการบริหารงบประมาณ 2) การนิเทศภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ด้านปฏิบัติการนิเทศภายใน ด้านประเมินผล และด้านการวางแผนการนิเทศภายใน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์ การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล การนิเทศภายในสถานศึกษา

บทนำ

ในยุคโลกาภิวัตน์มีการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของมนุษยชาติ ในทุกมิติ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา การสาธารณสุข การทหาร และอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อครั้งที่คนทั้งโลกต้องเผชิญกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) ยิ่งเป็นการเร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหัน (disruption) ความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัลที่เข้ามามีบทบาทอย่างมหาศาลในการเอื้อประโยชน์และเอื้ออำนวยให้การดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ขับเคลื่อนไปให้ได้ท่ามกลางสถานการณ์วิกฤต ภาวะดังกล่าวโดยส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาทั้งในด้านการบริหารจัดการ ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนที่จำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีและระบบออนไลน์เพื่อการเรียนรู้และการทำงานภายใต้วิถีใหม่ (Williamson *et al.*, 2020) ในยุคที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว องค์กรที่สามารถปรับตัวและเตรียมความพร้อมเพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้เร็วเท่าไรย่อมมีความได้เปรียบมากกว่านั้น องค์กรทางการศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญต่อชาติ “เพราะการศึกษาสร้างคนคนสร้างชาติ” ได้รับผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเช่นเดียวกัน และโรคอุบัติใหม่ เช่น โควิด-19 กลายเป็นแรงผลักดันบังคับให้เกิดการปรับตัวและนำมาซึ่งเทคโนโลยีและนวัตกรรมรูปแบบการศึกษาใหม่ ๆ ที่ช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยตนเองด้วยรูปแบบที่แตกต่างกลายเป็นโมเดลใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ทั่วโลกการเตรียมความพร้อมในการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงผลักดันให้ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีศักยภาพในการบริหารการศึกษาและการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล รวมถึงภาวะผู้นำยุคดิจิทัลซึ่งถือเป็นกุญแจสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรทางการศึกษา อันจะส่งผลให้นักเรียนมีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป (ปทุมณัฐ มาเชก, 2565)

การศึกษาในปัจจุบันมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะความสามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต จัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพทางเทคโนโลยี เป็นผู้ผลิตนวัตกรรมดิจิทัล มีความฉลาดรู้ทางดิจิทัล ตลอดจนสามารถใช้ดิจิทัลในการเปลี่ยนชีวิต การเรียน การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (ดาวรรณ ถวิลการ, 2564) ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2580 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและ เสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ได้เน้นปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา ปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 เปลี่ยนบทบาทครูให้เป็นครูยุคใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา พัฒนาระบบการเรียนรู้ วางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มและการสร้างระบบการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ เน้นการพัฒนาทักษะดิจิทัล ทักษะการคัดกรองความรู้ องค์ความรู้ และพัฒนาตนเองผ่านเทคโนโลยีการเรียนรู้สมัยใหม่ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562) ให้ข้อมูลสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ที่ได้กำหนด

วิสัยทัศน์ ไว้ว่า คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะเป็นผู้นำของสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญและมีอิทธิพลต่อการขับเคลื่อนการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเข้าใจบริบทสภาพแวดล้อมภายนอกที่เข้ามามีผลกระทบต่อสถานศึกษาในยุคดิจิทัลโดยเฉพาะเทคโนโลยี เนื่องด้วยครูและผู้เรียนมีความต้องการผู้บริหารที่มีความรู้ ความเข้าใจ และมีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนและได้มีการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติโดยกำหนดให้สถานศึกษามีบทบาทรับผิดชอบดำเนินการในการพัฒนาทักษะดิจิทัลของผู้เรียน ดำเนินการจัดการศึกษา บันทึกและจัดการทำข้อมูลและสารสนเทศผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ซึ่งการศึกษาปัจจุบันมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะในด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การศึกษาไม่เพียงแต่ต้องพัฒนาทักษะการเรียนรู้ แต่ยังต้องฝึกให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการเปลี่ยนชีวิตและการทำงานที่สอดคล้องกับวิถีใหม่ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องมีความรู้และวิสัยทัศน์ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสนับสนุนการเรียนรู้และการบริหารจัดการ การเข้าใจบริบทของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและการปรับตัวให้เข้ากับกระแสการเปลี่ยนแปลงจึงเป็นสิ่งที่สำคัญในการขับเคลื่อนการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ การร่วมมือจากทุกภาคส่วนเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อสร้างการศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของโลกในอนาคตได้อย่างเต็มที่

การบริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการศึกษาในยุคปัจจุบัน แต่ก็มีความท้าทายที่ต้องดำเนินการมีหลายปัจจัย เช่น การบริหารโรงเรียนอาจขาดแผนการที่ชัดเจนและกลยุทธ์ที่เป็นระบบสำหรับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในโรงเรียน การไม่มีแผนที่ชัดเจนอาจทำให้การนำเทคโนโลยีไปใช้ไม่มีทิศทางหรือวัตถุประสงค์ที่แน่นอน การลงทุนในอุปกรณ์เทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การปรับปรุงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือการซื้อซอฟต์แวร์ที่เหมาะสม อาจไม่เพียงพอหรือไม่สม่ำเสมอ การขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารและการฝึกอบรมที่ไม่เพียงพอสำหรับครูและเจ้าหน้าที่อาจทำให้ไม่สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในโรงเรียนอาจมีความท้าทายในการจัดการการเปลี่ยนแปลง เช่น การปรับตัวของครูและนักเรียนต่อวิธีการเรียนการสอนใหม่ ๆ การบริหารจัดการความปลอดภัยของข้อมูลและการรักษาความเป็นส่วนตัวในระบบดิจิทัลเป็นเรื่องสำคัญ การไม่มีกลยุทธ์ที่ชัดเจนในการจัดการปัญหาเหล่านี้อาจเสี่ยงต่อความปลอดภัยของข้อมูล การขาดระบบการประเมินผลที่เหมาะสมในการวัดผลสัมฤทธิ์การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล อาจทำให้ไม่สามารถตรวจสอบประสิทธิภาพและปรับปรุงได้ตามความต้องการ การจัดสรรทรัพยากรที่ไม่เหมาะสม เช่น เวลา, งบประมาณ, และบุคลากร อาจทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความแตกต่างในการเข้าถึงเทคโนโลยีของนักเรียนจากครอบครัวที่มีฐานะต่างกันอาจทำให้เกิดความไม่เสมอภาคในการเรียนรู้ (พรณี จันทโรตติ, 2563) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารการศึกษาที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลจำเป็นต้องมีกลยุทธ์ที่ชัดเจนและการสนับสนุนที่ครบถ้วน รวมถึงการลงทุนที่เหมาะสม การฝึกอบรมบุคลากร การจัดการปัญหาความปลอดภัย และการติดตามผลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในโรงเรียนมีประสิทธิภาพ และสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเต็มที่

การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นงานที่มีความสำคัญงานหนึ่งของการบริหารสถานศึกษา ในการพัฒนาการศึกษา การนิเทศเป็นหลักของการบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนามาตรฐานของการศึกษา และพัฒนาครูโดยเฉพาะผู้นิเทศต้องมีความรู้ประสบการณ์และทักษะต่าง ๆ ในการนิเทศ ต้องการรับการส่งเสริม สนับสนุนขวัญกำลังใจและความร่วมมือ จากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและผู้รับการนิเทศที่เป็นครู ก็เช่นเดียวกันต้องการการดูแลเอาใจใส่ ขวัญกำลังใจและการสนับสนุนจากผู้นิเทศ ในการนิเทศการศึกษานั้นต้องตั้งอยู่บนหลักการด้านวิชาการ มีจุดมุ่งหมายชัดเจน เป็นประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความสามารถเชิงสร้างสรรค์ ทั้งทางด้านความคิดเห็น และการกระทำ ใช้หลักมนุษยสัมพันธ์รวมทั้งการให้ขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นในที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการให้ครูสามารถปฏิบัติงานคือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการเพิ่มพูนความรู้

ความสามารถ ประสบการณ์ในการทำงานเพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูสามารถพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ นักเรียนเกิดการเรียนรู้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความต้องการของหลักสูตรด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลายเรียกว่า ครูมืออาชีพ สิ่งที่สำคัญที่ช่วยให้ผู้บริหารประสบความสำเร็จในการพัฒนาครูคือ การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการดำเนินการภายในสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้บริหาร และครูผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาร่วมมือกันเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน ทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน, 2556)

ในบริบทของประเทศไทยการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้เน้นถึงความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการเรียนรู้และการทำงาน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีภาวะผู้นำที่ตอบโจทย์ยุคดิจิทัล คือ สามารถบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับระบบการบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสม พร้อมทั้งขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กรให้เกิดขึ้นจริง ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศ การใช้แพลตฟอร์มเพื่อการประเมินผล และการติดตามความก้าวหน้าทางการศึกษาในรูปแบบดิจิทัลในขณะเดียวกัน การนิเทศภายในสถานศึกษาก็เป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศภายในเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ครูสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเอง และส่งผลต่อผลลัพธ์ของผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตามในยุคดิจิทัล การนิเทศภายในก็ต้องมีการปรับรูปแบบให้เหมาะสมกับบริบทของเทคโนโลยี เช่น การนิเทศผ่านระบบออนไลน์ การเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ผ่านซอฟต์แวร์ หรือการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบดิจิทัล (ธนู ขวัญเดช, 2565) การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและสามารถตอบสนองต่อความท้าทายในยุคที่เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญ การศึกษานี้มุ่งเน้นการหาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยมุ่งหวังให้การส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนเกิดผลสำเร็จมากขึ้น รวมถึงการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

จากการสำรวจและศึกษาข้อมูลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี พบว่าสถานศึกษาในพื้นที่ยังมีความแตกต่างกันอย่างมากในด้านความพร้อมของการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารงาน โดยเฉพาะด้านการบริหารในยุคดิจิทัลและการนิเทศภายใน มีบางโรงเรียนที่สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่บางแห่งยังคงประสบปัญหาด้านบุคลากร ความรู้ ความเข้าใจ และโครงสร้างพื้นฐานของระบบดิจิทัล เช่น การขาดแคลนระบบสารสนเทศที่ทันสมัย ความไม่พร้อมของครูและผู้บริหารในการใช้เครื่องมือดิจิทัล หรือขาดรูปแบบการนิเทศที่สามารถตอบโจทย์การเรียนรู้ของผู้เรียนยุคใหม่ได้อย่างแท้จริง สถานการณ์ดังกล่าวก่อให้เกิดคำถามสำคัญว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างไร และแนวทางใดที่สามารถใช้พัฒนาและส่งเสริมให้ทั้งสององค์ประกอบสามารถทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในพื้นที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ซึ่งมีโรงเรียนในสังกัดกระจายอยู่ในทุกอำเภอของจังหวัด และมีความหลากหลายทั้งในด้านภูมิประเทศ เศรษฐกิจ และศักยภาพของบุคลากร จำเป็นต้องมีรูปแบบการบริหารและการนิเทศที่สามารถปรับใช้ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และพร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล (Hallinger & Heck, 2011) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ งานวิจัยของ ศิวพร ทำตะลุง และ อุไร สุทธิแย้ม (2568) พบว่า ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครโดยรวมก็อยู่ในระดับมากเช่นกัน เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ เมื่อผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล และสามารถส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษาได้ดี จะส่งผลให้ครูสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน การพัฒนานตนเอง และ

การใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้น ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยยกระดับประสิทธิภาพการทำงานของครูและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล

จากสภาพปัญหาและบริบทดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล กับ การนิเทศภายในสถานศึกษาและ ผลการศึกษาครั้งนี้จะมีคุณค่าทางวิชาการและการปฏิบัติอย่างมาก ทั้งในด้านการวางนโยบาย การออกแบบระบบบริหารและนิเทศแบบดิจิทัล การพัฒนาศักยภาพบุคลากร และการกำหนดแนวทางที่เหมาะสมสำหรับพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี
2. เพื่อศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหาร จำนวน 96 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 1,677 คน จากโรงเรียน 29 แห่ง จำนวน 1,773 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี, 2567) กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร จำนวน 17 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษา จำนวน 298 คน รวมทั้งสิ้น 315 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามขนาดสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ทั้งนี้การตอบแบบสอบถามสามารถตอบผ่านระบบออนไลน์ โดยจัดทำแบบสอบถามแยกออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ คือ เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ซึ่งมี 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	จำนวน 5 ข้อ
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ เกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งมี 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ	จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านการวางแผนการนิเทศภายใน	จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านปฏิบัติการนิเทศภายใน	จำนวน 5 ข้อ
4. ด้านการประเมินผล	จำนวน 5 ข้อ

ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์วัดระดับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลและการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) ของลิเคิร์ต (Likert, 1967) มี 5 ระดับซึ่งมีความหมายดังนี้

- ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด
- ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย
- ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
- ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก
- ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

คุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) จากการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในช่วง 0.67–1.00 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ทุกข้อ และสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยได้ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ และประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามการเก็บแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาเพื่อแจกให้กับครูผู้สอนในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 315 ชุด และได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 315 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

5.2 การวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (mean หรือ $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.) โดยใช้เกณฑ์โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของบุญชม ศรีสะอาด (2560) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) 1.00-1.50 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารสถานศึกษาและการนิเทศภายในสถานศึกษาในระดับปฏิบัติน้อยที่สุด
- ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) 1.51-2.50 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารสถานศึกษาและการนิเทศภายในสถานศึกษาในระดับปฏิบัติน้อย
- ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) 2.51-3.50 หมายถึง หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารสถานศึกษาและการนิเทศภายในสถานศึกษาในระดับปฏิบัติปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) 3.51-4.50 หมายถึง หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารสถานศึกษาและการนิเทศภายในสถานศึกษาในระดับปฏิบัติมาก
- ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) 4.51-5.00 หมายถึง ผู้บริหารมีการบริหารสถานศึกษาและการนิเทศภายในสถานศึกษาในระดับปฏิบัติมากที่สุด

5.3 การวิเคราะห์การนิเทศภายในสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (mean หรือ $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.)

5.4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553)

สูงกว่า 0.90	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก
0.71-0.90	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
0.30-0.70	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
ต่ำกว่า 0.30	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
0.00	หมายถึง	ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ผลการวิจัย

1. การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และภาพรวม โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในภาพรวมและรายด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม

(n=315)

การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลผู้บริหาร สถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	อันดับ
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.41	0.47	มาก	2
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	4.35	0.49	มาก	4
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	4.42	0.46	มาก	1
4. ด้านการบริหารทั่วไป	4.39	0.47	มาก	3
รวมเฉลี่ย	4.39	0.47	มาก	

ผลการวิจัย พบว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ย คือด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.46) รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.47) ด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.47) และด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.49)

2. การนิเทศภายในสถานศึกษา จำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และภาพรวม โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในภาพรวมและรายด้าน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การนิเทศภายในสถานศึกษา ของผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา โดยภาพรวม

(n=315)

การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลผู้บริหาร สถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	อันดับ
1. ด้านศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ	4.47	0.49	มาก	1
2. ด้านการวางแผนการนิเทศภายใน	4.40	0.47	มาก	4
3. ด้านปฏิบัติการนิเทศภายใน	4.44	0.48	มาก	2
4. ด้านประเมินผล	4.41	0.46	มาก	3
รวมเฉลี่ย	4.43	0.49	มาก	

ผลการวิจัย พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.49) รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติกรนิเทศภายใน ($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.48) ด้านประเมินผล ($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.46) และด้านการวางแผนการนิเทศภายใน ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.47)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการนิเทศภายในสถานศึกษา

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)					
การบริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัล	การนิเทศภายในสถานศึกษา				
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y _{รวม}
X ₁	0.67**	0.72**	0.79**	0.58**	0.80**
X ₂	0.64**	0.67**	0.65**	0.60**	0.74**
X ₃	0.71**	0.73**	0.77**	0.60**	0.81**
X ₄	0.65**	0.80**	0.64**	0.53**	0.76**
X _{รวม}	0.74**	0.82**	0.80**	0.65**	0.87**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับสูง ($r=0.87$) อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการนิเทศภายในสถานศึกษา พบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยสามารถเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการบริหารงานบุคคล มีความสัมพันธ์กับการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงที่สุด ($r = 0.81$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ($r = 0.80$) ด้านการบริหารทั่วไป ($r = 0.76$) และด้านการบริหารงบประมาณ ($r = 0.74$)

สรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ใน ระดับสูง ($r=0.87$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

ผลการวิจัยสามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมดิจิทัล โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งด้านการวางแผน การสื่อสารภายในองค์กร การจัดการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ รวมถึงการสนับสนุนให้ครูและบุคลากรพัฒนาทักษะดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังมีนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัดที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานและยกระดับคุณภาพการ

จัดการศึกษา โดยมีแนวคิดและทฤษฎีของ (Sheninger, 2019) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลมีความเกี่ยวข้องกับแนวคิดและทฤษฎีหลายประการ ได้แก่ แนวคิดภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership) ซึ่งเน้นบทบาทของผู้บริหารในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการองค์กร และการสร้างวัฒนธรรมการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารต้องสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัลและส่งเสริมให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระราชวุฒิ ชาญวิจิตร (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภคพร เลิกนอก (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การนิเทศภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการดำเนินงานนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยผู้อำนวยการสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และกำหนดแนวทางการนิเทศให้สอดคล้องกับนโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ส่งผลให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการนิเทศมากขึ้น นอกจากนี้ อาจเนื่องมาจากการนิเทศภายในมีรูปแบบที่หลากหลายและเน้นการพัฒนาร่วมกัน เช่น การนิเทศแบบกัลยาณมิตร การนิเทศแบบมีส่วนร่วม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การประชุมสะท้อนผลหลังการสอน (reflection) และการติดตามผลการจัดการเรียนรู้ ทำให้ครูได้รับคำแนะนำที่สามารถนำไปปรับปรุงการสอนได้จริง รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยสนับสนุนการนิเทศ เช่น การสื่อสารออนไลน์ การส่งแผนการสอน/สื่อการสอนผ่านระบบดิจิทัล และการติดตามงานผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ (Kotter, 1996) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ธารทิพย์ ด้ายศ, 2562) ได้ศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วิภาภรณ์ วิเศษวงษา, 2563) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายใน กับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารในการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับการนิเทศภายในสถานศึกษา พบว่าทุกด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและการตัดสินใจของผู้บริหารผ่านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องทันสมัย ทำให้การนิเทศภายในสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นระบบ สะดวก รวดเร็ว และตรวจสอบได้ อีกทั้งการใช้เครื่องมือดิจิทัลสนับสนุนการสื่อสาร การติดตาม และการรายงานผล ช่วยให้ผู้บริหารและครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เกิดการกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนอย่างใกล้ชิด ส่งผลให้กระบวนการนิเทศภายในมีความเข้มแข็งและมีคุณภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ แนวคิดการนิเทศแบบร่วมพัฒนา (Clinical Supervision) ซึ่งมุ่งเน้นการให้คำปรึกษา แนะนำ และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างเป็นระบบ โดยผู้บริหารหรือผู้นิเทศสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น ระบบสารสนเทศหรือแพลตฟอร์มออนไลน์ ในการสังเกตการสอน การสะท้อนผลการสอน และการให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (Glickman, Gordon, & Ross-Gordon, 2014) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วิภาภรณ์ วิเศษวงษา, 2563) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

ในการนิเทศภายในกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสູຼรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสູຼรินทร์ มีความสัมพันธ์สูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุณยวีร์ นามปนได้ทำการศึกษาร່ຽง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสามารถจำแนกเป็นรายด้านตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุดและน้อยที่สุด ดังนี้

3.1 การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการบริหารงานบุคคลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การบริหารงานบุคคลที่มีประสิทธิภาพช่วยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความสามารถ และทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนางาน โดยผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิชาชีพ การเสริมสร้างขวัญกำลังใจ การมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถ และการสร้างบรรยากาศการทำงานแบบมีส่วนร่วม ส่งผลให้ครูเปิดรับการนิเทศ เห็นคุณค่าของการนิเทศภายใน และให้ความร่วมมือในกระบวนการนิเทศอย่างเต็มที่ อีกทั้งการบริหารงานบุคคลที่เป็นระบบและเป็นธรรมยังช่วยลดความกังวลและแรงต้านต่อการนิเทศ ทำให้การนิเทศภายในสามารถดำเนินไปอย่างราบรื่น มีคุณภาพ และเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุริย์มาศ สุขกลี และพัชรินทร์ รุจิรานุกูล, 2560) ได้ทำการศึกษาร່ຽงรูปแบบการพัฒนาคูโดยใช้กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาคูโดยใช้กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ โดยรวมและเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก คือ ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้รับการนิเทศมีความรู้ ความเข้าใจในวิชาที่สอน หลักการและเทคนิคการสอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุวิจักขณ์ อินทร์ประสิทธิ์, ไกรวิญญ์ ดีอม และ อีรพจน์ แบนเนียน, 2568) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลอยู่ในระดับมาก และงานบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับมาก และพบว่า ทั้งสองตัวแปรมีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 แสดงว่าผู้นำดิจิทัลมีบทบาทสัมพันธ์กับการบริหารบุคคลของสถานศึกษา ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของงานนิเทศภายใน

3.2 การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการบริหารงบประมาณมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลมีการวางแผนและจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ โปร่งใส และสอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของสถานศึกษา โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงบประมาณ เช่น ระบบสารสนเทศทางการเงิน การติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณแบบออนไลน์ ทำให้การใช้งบประมาณมีความคล่องตัว ตรวจสอบได้ และตอบสนองต่อความต้องการของครูและบุคลากรได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ การจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการนิเทศภายในอย่างเพียงพอ เช่น งบประมาณสำหรับการพัฒนาคู การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศติดตามผล และการจัดหาเทคโนโลยีหรือสื่อดิจิทัลเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้กระบวนการนิเทศภายในสามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนมีโอกาสดั้รับการพัฒนาและคำแนะนำอย่างเป็นระบบ ดังนั้น การบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัลจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา ช่วยเสริมสร้างคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวมของสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ มิ่งขวัญ อินตะพิงค์ และคณะ (2566) ได้ทำการศึกษาร່ຽง การบริหารงานงบประมาณในยุคดิจิทัลของสถานศึกษากลุ่มการศึกษา สงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ งานวิจัยของ จินตนา สุนาวงศ์, ฐิติพัฒน์ หิรัญนิธิธำรง และสมชัย พุทธา (2568) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหาร

ที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทด้านการบริหารงบประมาณของผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย พบข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะด้านการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบสารสนเทศมาใช้ในการวางแผน การดำเนินงาน และการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานในเทศภายในเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบมากยิ่งขึ้น
2. ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนควรตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารและการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล โดยร่วมกันพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงาน ทั้งด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน และการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อให้สามารถปรับตัวและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรพัฒนาระบบการบริหารงบประมาณให้มีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการวางแผน ติดตาม และตรวจสอบการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปผู้วิจัยน่าจะวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลและการนิเทศภายในต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา แนวทางของการบริหารดิจิทัลที่มีต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ผ่าน การนิเทศภายในสถานศึกษา
2. ควรศึกษาตัวแปรอื่นที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เช่น ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สมรรถนะดิจิทัลของครู และวัฒนธรรมองค์กรดิจิทัล ตลอดจนปัจจัยเชิงบริบท เช่น ความพร้อมด้านเทคโนโลยีและการสนับสนุนเชิงนโยบาย รวมทั้งควรพัฒนารูปแบบหรือแนวทางการนิเทศภายในในยุคดิจิทัลที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- จินตนา สุนาวงค์, ฐิติพัฒน์ หิรัญนิธิธำรง, และสมชัย พุทธา. (2568). บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 2. *วารสารวิทยาการ จัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 5(2), 544-557.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2553). *แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองและสถิติวิเคราะห์: แนวคิดพื้นฐานและวิธีการ*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดาวรรณ ถวิลการ. (2564). *ภาวะผู้นำดิจิทัล Digital Leadership*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธารทิพย์ ด้ายศ. (2562). *การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี]. <http://ir.sru.ac.th/handle/123456789/654>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2556). *การบริหารงานวิชาการ*. ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

- ปณณัฐ มาเชค. (2565). โมเดลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. *HRD Journal*, 13(1), 18-28.
- พระราชวุฒิ ปณณัฐ (เพชรไพร). (2561). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย]. <https://e-thesis.mcu.ac.th/items/344>
- ธน ขวัญเดช. (2565). การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาให้แก่คนไทยทุกช่วงวัย และการพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ไทยในยุคดิจิทัล. *วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ มหาวิทยาลัยมหิดล*, 9(1), 87-103. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/issmu/article/view/256597>
- ภคพร เล็กนอก. (2563). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองศึกษาขอนแก่น เขต 4. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณขอนแก่น*, 7(2), 150-166.
- มิ่งขวัญ อินตะพิงค์, ชีระภัทร ประสมสุข, เมืองอินทร์ ชรสวรรณ, และพงษ์ไทย บัววัด. (2566). การบริหารงานงบประมาณในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา กลุ่มการศึกษาระยองศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดเชียงใหม่. *วารสาร มจร.อุบลปริทรรศน์*, 9(1), 1127-1138.
- วิภากรณ วิเศษวงษา (2563). *ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช]. <https://ir.stou.ac.th/handle/123456789/11902>
- ศิวาพร ทำตะลุง และ อุไร สุทธิแย้ม. (2568). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 36(2), 66-78.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี. (2567). *จำนวนผู้บริหารและครูผู้สอนใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี*. <https://www.sesaok.go.th/>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2562). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. สำนักงานฯ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. พรึกหวานกราฟฟิค.
- สุริยมาศ สุขกลี และพัชรินทร์ รุจิรานุกุล. (2560). *รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. https://eresearch.rbru.ac.th/showthesis.php?depid=3&theid=1905&utm_source=chatgpt.com
- สุวิจักขณ์ อินทร์ประสิทธิ์, ไกรวิชญ์ ดีเฒ, และ ชีรพจน์ แนนเนียน. (2568). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3. *วารสารคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*, 8(3), 356 - 367.
- Glickman, C. D., Gordon, S. P., & Ross-Gordon, J. M. (2014). *Supervision and instructional leadership: A developmental approach* (9th ed.). Pearson.
- Hallinger, P., & Heck, R. H. (2011). Collaborative leadership and school improvement: Understanding the impact on school capacity and student learning. *School leadership & management*, 30(2), 95-110.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and psychological measurement*, 30(3), 607-610.
- Kotter, J. P. (1996). *Leading change*. Harvard Business School Press.

- Likert, R. (1967). The Method of constructing and attitude scale. In Reading in Fishbein, M (Eds.), *Attitude theory and measurement*. Wiley & Son.
- Williamson, B., Eynon, R., & Potter, J. (2020). *Pandemic politics, pedagogies and practices: Digital technologies and distance education during the coronavirus emergency*. *Learning, Media and Technology*, 45(2), 107–114. <https://doi.org/10.1080/17439884.2020.176164>
- Sheninger, E. (2019). *Digital leadership: Changing paradigms for changing times* (2nd ed.). Corwin.